

Monumentnummer*: 514599

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 april 2000
Kadaster deel/nr 82945/167

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
De Heurne	Aalten	Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Dinxperlo	F			2500

Omschrijving**

Inleiding

Ten oosten van de kern de Heurne bevindt zich aan de Gelkinkweg een voormalige MAALDERIJ. Deze werd hoofdzakelijk gebruikt voor het malen van graan en waarschijnlijk ook voor het malen tot veevoeder voor boeren uit de omgeving. Waarschijnlijk werd het luiwerk aangedreven door een stoom- of dieselmachine. Oorspronkelijk had de maalderij geen aanbouw. Later werd een winkelaanbouw van één bouwlaag toegevoegd aan de linkerkant waardoor het complex een L-vormige plattegrond kreeg. Aan de rechterzijde werd in het begin van de jaren 30 een houten schuur/loods gebouwd. Oorspronkelijk waren zowel de maalderij als het winkelpand voorzien van een gemetselde schoorsteen. De bescherming omvat de maalderij en het winkelpand.

Omschrijving

Het in kruisverband gemetselde bakstenen gebouw is opgetrokken op L-vormige grondslag met aan de rechterzijde een aangebouwde houten schuur. De winkelaanbouw is in het - jongere - halfsteensverband gemetseld. De gebruikte rode bakstenen hebben een relatief groot formaat en worden ook wel 'Bocholtse keien' genoemd. De maalderij heeft een omlopende gecementeerde plint en opgeklampte groen geschilderde houten luiken en deuren, voorzien van smeedijzeren beslag. De deuren zijn op de meeste plaatsen nog voorzien van de oorspronkelijke sloten. Onder de vensters voorzien van ijzeren stalramen bevinden zich gemetselde lekdorpels, die bij het winkelpand zijn gecementeerd. De vensters worden aan de bovenzijde afgesloten door steense- en halfsteens segmentbogen. De maalderij en het winkelpand zijn voorzien van zadeldaken boven een grenen kap, met een lessenaarsdak op het verbindende deel tussen winkel en maalderij, dat wordt gedekt door gesmoorde Muldenpannen. Boven de topgevels worden de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zadeldaken van de maalderij en het winkelpand afgesloten door windveren. Het winkelpand is voorzien van houten bakgoten op gesneden klossen en zinken regenpijpen.

De a-symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL van de maalderij telt twee bouwlagen. Op de begane grond bevindt zich aan de linkerzijde een venster met een 11-ruits stalraam. Rechts van dit venster bevinden zich twee inrijdeuren die worden afgesloten door een steense segmentboog. Aan de rechterzijde van de deuren bevindt zich wederom een venster voorzien van een 11-ruits stalraam. Aan de rechterzijde van dit raam bevindt zich een opgeklampte enkele deur. Boven de afsluitende segmentboog bevindt zich een rechthoekig venster dat is voorzien van een luik. Rechts naast de enkele deur bevindt zich een klein venster, dat is voorzien van een klein 6-ruits stalraam. Geheel aan de linkerzijde bevindt zich een kleine aanbouw voor de koppeling met het winkelpand van een enkele bouwlaag welke is voorzien van een venster met 11-ruits stalraam. In de belendende muur van het winkelpand bevinden zich naast elkaar twee deurkozijnen op gecementeerde neuten en dorpels. Het rechter deurkozijn bevat een opgeklampte houten deur met 2-ruits bovenlicht. Het linker deurkozijn is voorzien van een deur met 4-ruits raam en 2-ruits bovenlicht en vormde de toegang tot de winkel. De gevel van het winkelpand bevat boven de plint een groot rechthoekig venster voorzien van twee gekoppelde 4-ruits schuiframen met 2-ruits bovenlichten en voorzien van twee opgeklampte zonneluiken met smeedijzeren beslag. Hierboven wordt de gevel afgesloten door een topgevel, waarin een vierkant venster is aangebracht voorzien van een 4-ruits raam. Beide vensters hebben aan de onderzijde gecementeerde lekdorpels. Aan de rechterzijde van de gevel bevindt zich een groen geverfde opgeklampte houten aanbouw waarvan het linker deel is gedekt door een zadeldak met gesmoorde muldenpannen en het rechter terugspringende deel door een platgedekt dak. Beide delen hebben een dubbele deur geflankeerd door twee enkele zijdeuren met smeedijzeren beslag. Boven vijf regelmatig aangebrachte vloerankers bevinden zich drie kleine vensters met 6-ruits ramen, waarvan het bovenste deel kan worden teruggeklapt. Boven de dubbele deur bevindt zich een smal rechthoekig venster met een luik. De dakrand is voorzien van een zinken mastgoot.

De LINKER ZIJGEVEL van het winkelpand bevat thans nog één rechthoekig venster voorzien van een 4-ruits schuifraam met 2-ruits bovenlicht en 2 opgeklampte zonneluiken. Het venster heeft aan de onderzijde een gecementeerde lekdorpel. Het oorspronkelijke etalageraam aan de rechterzijde is later dichtgemetseld. De RECHTER ZIJGEVEL van de maalderij heeft boven twee muurankers een klein venster voorzien van een 6-ruits stalraam.

De ACHTERGEVEL is op de begane grond aan de linkerzijde voorzien van een klein venster met een klapraam met spinnepop-motief. Naast dit raam bevinden zich vier regelmatig geplaatste rechthoekige vensters voorzien van 9-ruits stalramen. Links van het raam onder het lessenaarsdak bevindt zich een opgeklampte deur. Boven vijf regelmatig geplaatste muurankers bevinden zich naast elkaar vier rechthoekige vensters voorzien van 9-ruits stalramen. Naast het meest rechtse venster bevindt zich nog een oorspronkelijke houten stortkoker. Het INTERIEUR van de maalderij is bijzonder goed bewaard gebleven qua indeling. Verder resteert een groot deel van het luiwerk, een dorsmachine, een grote machine voorzien van een houten bekisting en tal van stortkokers onder de verdiepingsvloer. Van het interieur van de winkel rest helemaal niets. De binnenzijde van de maalderij en het winkelpand zijn geheel geheel gepleisterd.

Waardering

Tussen 1900 en 1930 gebouwde MAALDERIJ met WINKEL

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf bewaard voorbeeld van een kleinschalige en landelijk gelegen maalderij in een karakteristieke landelijke bouwstijl. De combinatie van exterieur en interieur, dat nog een groot deel van de oorspronkelijke machines bevat, verhoogt de autonome waarde van het object.
- Van cultuurhistorische waarde als representant van de kleinschalige industrie in het oostelijk deel van Gelderland en van belang voor de agrarische ontwikkeling van de gemeente Dinxperlo.
- Van stedenbouwkundige waarde door de prominente situering in het landschap.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Maalderij